

UNITAT DOCENT DE DERMATOLOGIA MEDICOQUIRÚRGICA I VENEREOLOGIA

ITINERARI FORMATIU

Elaborat per: Anna Jucglà Serra, Montserrat Bonfill
Aprovat per la Comissió de Docència en data: 18/01/24

**COMISSIÓ DE DOCÈNCIA
HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE**

**UNITAT DOCENT DE DERMATOLOGIA MEDICOQUIRÚRGICA I VENEREOLOGIA
Programa de l'especialitat adaptat al centre
ITINERARI FORMATIU**

L'itinerari formatiu de l'especialitat, estableix totes les competències que han d'adquirir els residents durant el període de formació, juntament amb el grau de supervisió i nivell de responsabilitat a cada etapa, així com la descripció de l'avaluació que es realitzarà, la qual cosa permet al facultatiu resident conèixer el seu programa formatiu des del seu inici i li facilita planificar i estructurar millor la seva formació.

Reflecteix els objectius docents de cada rotació i a les guàrdies, així com els coneixements i habilitats a adquirir.

El grau de supervisió segons l'any de residència està reflectit al protocol de supervisió, .

Tot això afavoreix que es coneguin els diferents conceptes a avaluar cada any, tant al tutor com al propi facultatiu resident.

La Comissió de Docència ha establert una ponderació sobre la nota anual del 90% per a tots els apartats definits a les diferents rotacions i les guàrdies i un 10% per a la resta d'activitats.

AVALUACIÓ

L'avaluació de les diferents rotacions, així com l'avaluació anual i final, reflecteix la valoració dels coneixements adquirits, les habilitats assolides i les actituds del resident durant tot el període.

La ponderació establerta al nostre centre és:

1. Rotacions: 65%
2. Activitats complementàries: 10%
3. Qualificació tutor: 25%

1. Rotacions (65%)

70%

Coneixements adquirits

Raonament/valoració del problema

Capacitat per prendre decisions

Capacitat per prendre decisions

Ús racional de recursos

Seguretat del pacient

30%
Motivació
Puntualitat/assistència
Comunicació amb el pacient i la família
Treball en equip
Valors ètics i professionals

2. Activitats complementàries (10%)

Nivell	Publicacions	Comunicació Oral	Pòster
Internacional	0,3	0,2	0,1
Nacional	0,2	0,1	0,05
Autonòmica	0,1	0,05	0,02

Assistència curs/taller (mínim 10 hores)	Ponent curs/taller (mínim 2 hores)	Ponent en Sessions	Participació en projectes d'investigació
0,02- 0,1 (valorar durada i complexitat)	Fins a 0,2 (valorar durada i complexitat)	*En el servei/unitat: fins a 0,01 *Generals/Hospitalària fins a 0,02	0,05-0,2 (valorar implicació tipus de projecte)

3. Qualificació tutor (25%)

Quantitativa (1-10)	Qualitativa
1-2	Molt insuficient. . Lluny d'assolir els objectius de la promoció. S'han de proposar àrees de millora en l'aportació corresponent.
3-4	Insuficient. No assoleix tots els objectius anuals, però podria assolir amb un període complementari de promoció. Han de proposar-se àrees de millora en l'aportació corresponent i suggerir la durada del període complementari.
5	Suficient. Assoleix els objectius anuals.
6-7	Bo. Assoleix els objectius anuals, demostrant un nivell superior en alguns d'ells.
8-9	Molt bo. Domina tots els objectius anuals.
10	Excel·lent. Molt alt nivell d'acompliment durant el període formatiu. Només assoleixen aquesta qualificació un nombre reduït de residents. Es valorarà d'acord amb l'experiència del tutor amb els resultats de la promoció o amb els resultats de promocions anteriors de residents, qualificats com a molt bons.

Seguint les recomanacions dels diferents programes formatius i del *Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad*, s'han establert els cursos obligatoris i les activitats complementàries per als residents de primer any. Els residents de segon any han de començar a participar de manera progressiva, en comunicacions i publicacions del servei (mínim una per any), en les sessions (generals i/o del servei), en la docència de postgrau o pregrau i en l'elaboració de protocols i/o guies clíniques. La realització d'aquestes tasques permet, juntament amb la realització dels cursos obligatoris (de l'hospital o del propi servei), assolir aquest 10% (activitats complementàries).

CRONOGRAMA DE L'ESPECIALITAT DERMATOLOGIA I VENEREOLOGIA

Any de residè	Rotació	Durada (mesos)	Dispositiu on es realitza
R1	MALALTIES INFECSES	2	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R1	URGÈNCIES	2	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R1	MEDICINA INTERN	3	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITE
R1	DERMATOLOGIA	4	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R2	INFECCIONS MALALTIES TRANSMISSIÓ SEX (ETS)	1	CAP DE BARCELONA DRASSANES
R2	DERMATOLOGIA	10	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R3	DERMATOLOGIA	11	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R4	DERMATOLOGIA	7	HOSPITAL UNIVERSITARI BELLVITGE
R4	DERMATOLOGIA DIÀTRICA	2	HOSPITAL SANT JOAN DÉU
R4	ROTACIÓ LLIURE	2	CENTRE A DEFINIR

ACTIVITATS DELS RESIDENTS

RESIDENT DE PRIMER ANY (R1)

ROTACIONS

Servei d'Urgències (2 mesos)

Medicina Interna (3 mesos)

Infecioses (2 mesos)

Servei de Dermatologia general (4 mesos):

OBJECTIUS:

Coneixements Generals.

Conèixer l'estructura física de l'hospital, ubicació dels diferents Serveis i de les seves característiques.

Adquirir els coneixements suficients per establir les bases que permetin desenvolupar una assistència d'urgències generals de l'hospital.

Sol·licitar els exàmens complementaris per l'estudi del malalt, ajustar-los en cada cas particular i amb coneixement real dels períodes de lliurament i de la relació interès de la informació rebuda/ cost de l'examen.

Coneixement de l'anatomia, histologia, bioquímica i fisiologia de la pell sana.

Aprenentatge de les tècniques bàsiques d'exploració cutània necessàries per al diagnòstic de les malalties cutànies.

Habilitats Generals.

Familiaritzar-se amb l'organització assistencial de l'hospital, els seus diversos Serveis, biblioteca, etc., així com conèixer els mètodes diagnòstics i terapèutics de què disposa aquest.

Confeccionar històries clíniques amb la metodologia pròpia de la unitat on es trobi i efectuar una exploració clínica completa.

Familiaritzar-se amb l'exploració cutània, lesions clíniques elementals i descripció de les manifestacions cutànies de les patologies dermatològiques més freqüents.

Aprendre les tècniques bàsiques de laboratori necessàries pel diagnòstic de les malalties cutànies.

Aprendre el maneig de les diferents fonts bibliogràfiques, tant en paper (llibres, revistes) com en format electrònic.

Actituds amb els pacients.

Aprendre a recollir la informació que el malalt aporta, sabent separar allò fonamental d'allò accessori.

Aprendre a informar els pacients i/o els seus familiars en relació amb el procés que el malalt pateix.

Activitats Generals

a) Assistencials.

Durant el període rotatori seguirà les indicacions de les Unitats on es trobi.

Elaborar històries clíniques

Assistir a la consulta externa

Participar en les guàrdies d'urgències de l'hospital adscrit a Medicina Interna.

Realitzar biòpsies i participar en la cirurgia dermatològica.

b) Científiques.

En finalitzar el primer any de formació, el metge ha d'iniciar les activitats acadèmiques sota la supervisió dels metges adjunts del Servei, amb la preparació de Seminaris monogràfics del Servei, casos clínics per presentar en les sessions formals de les acadèmies científiques (a partir del segon any). Durant el primer any haurà d'ocupar-se de:

- Assistir als seminaris i sessions clíniques de l'hospital, i especialment de les programades per a metges Residents.
- Assistir i participar en els seminaris i sessions que es programin a la Unitat o Servei on es trobi en cada moment.
- Ajudar en la preparació de comunicacions amb el personal de la Unitat on es trobi.
- Assumir la responsabilitat de l'estudi de coneixements teòrics, segons les indicacions del tutor.

ROTACIONS

Rotació per Urgències (2 mesos)

Objectius.

Realitzar correcta d'anamnesi.

Realitzar Exploració bàsica i específica de la patologia aguda i urgent.

Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Aprendre el maneig del pacient i de la família a Urgències.

Realització correcta de redacció d'informes.

Aprendre el maneig de la fase aguda de la insuficiència cardíaca.

Aprendre el maneig de les descompensacions agudes dels pacients amb patologies respiratòries.

Aprendre el maneig de les descompensacions dels pacients diabètics.

Realitzar una correcta orientació de les patologies neurològiques.

Realitzar una correcta orientació de la insuficiència renal.

Indicar el tractament mèdic i col·laborar amb la indicació quirúrgica adequada, sota la supervisió del resident gran o de l'adjunt.

Realitzar tècniques d'anestèsia local.

Realitzar tècniques d'asèpsia i antisèpsia al quiròfan.

Conèixer l'adequada preparació del camp operatori.

Desbridat abscessos de parts toves i tractament de les ferides incís-contuses.

Assistir al quiròfan d'urgències, com a primer ajudant, en cirurgies menors i com a segon ajudant en cirurgies urgents majors.

Aplicar correctament els tractaments antibiòtics segons els protocols del centre.

Aprendre el maneig adequat dels fàrmacs més freqüents.

Coneixements a adquirir.

Realitzar l'entrevista clínica i aconseguir una bona valoració global del pacient.

Obtenir una sistematització per òrgans. Identificar clarament el motiu actual de consulta i avaluació de la malaltia actual. Coneixement dels antecedents familiars.

Redactar correctament la història clínica, cursos clínics i de l'epícrisi.

Realitzar tècniques d'exploració per aparells i sistemes.

Aprendre la importància de l'hemograma, de la bioquímica general (funció renal i hepàtica) i de l'anàlisi d'orina.

Conèixer la utilització clínica de la radiologia simple de tòrax. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia intersticial, alveolar i pleural.

Conèixer la utilització clínica de la radiologia simple d'abdomen. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia pancreàtica, hepàtica, intestinal i renal.

Conèixer la utilització clínica de l'ECG. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Identificació de les arrítmies, les hipertròfies i la cardiopatia isquèmica.

Iniciar-se en la realització de les puncions arterials i venoses, toracocentesis, paracentesis, i puncions lumbars.

Habilitats.

Realitzar la història clínica.

Elaborar un informe d'Urgències.

Obtenir coneixements bàsics de la via aèria.

Realitzar correctament la Reanimació cardíaca bàsica.

Obtenir el coneixement i utilització de monitors.

Saber interpretar les exploracions habituals que es realitzen a l'àrea d'urgències, com són la radiologia de tòrax o abdomen, ECG, analítiques, gasometria, sediment d'orina, etc.... Iniciar-se en la realització de: punció lumbar, paracentesi, toracocentesi.

Iniciar-se en la realització de primeres cures, sutures, desbridaments.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 1-2: realitzar la Història clínica i l'exploració física i orientació diagnòstica

Nivell 3: els primers mesos activitats com Punció lumbar, toracocentesi paracentesi. Indicació de proves complementàries. Interpretació de proves d'imatge. Decisió de tractament. Per validar altes i baixes o determinats documents legals

Medicina Interna-Infecioses (5 mesos)

Objectius.

Realitzar una correcta anamnesi

Realitzar una correcta exploració bàsica i específica de la patologia aguda i urgent.

Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Obtenir el coneixement de la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals i estar en condicions de prendre decisions i establir pautes d'actuació en totes les patologies habituals (digestives, respiratòries, cardiovasculars, renals, infeccioses, endocrino-metabòliques, neurològiques, reumatològiques, etc.)

Aprendre una correcta redacció d'informes.

Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del centre.

Coneixements a adquirir.

Realitzar l'entrevista clínica i assolir una bona valoració global del pacient.

Aprendre una correcta sistematització per òrgans.

Identificar el motiu actual de consulta i avaluació de la malaltia actual.

Conèixer dels antecedents familiars. Redacció de la història clínica. Redacció de cursos clínics i de les epícrisis.

Realitzar les tècniques de l'exploració per aparells i sistemes.
Conèixer la importància de l'hemograma, de la bioquímica general (funció renal i hepàtica) i de les anàlisis d'orina.
Conèixer la utilització clínica de la radiologia simple de tòrax. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia intersticial, alveolar i pleural.
Conèixer la utilització clínica de la radiologia simple d'abdomen. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia pancreàtica, hepàtica, intestinal y renal.
Conèixer la utilització clínica de l'ECG. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Identificació de les arrítmies, les hipertròfies i la cardiopatia isquèmica.
Iniciar-se en la realització de puncions arterials i venoses, toracocentesis, paracentesis, punciones lumbar i artrocentesis.

Habilitats.

Realització de la història clínica completa.
Indicar proves diagnòstiques necessàries.
Col·laborar amb la indicació terapèutica
Elaboració d'informes d'ingrés i altes.
Realitzar correctament la Reanimació cardíaca bàsica.
Obtenir el Coneixement i utilització de monitors.
Iniciar-se en la realització de: punció lumbar, paracentesis, toracocentesis.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 1: realitzar la Història clínica i l'exploració física i orientació diagnòstica
Nivell 2: La majoria d'actes seran tutelats (sol·licitud proves diagnòstiques i per a una gran part de les activitats clíniques en funció dels coneixements i habilitats adquirides.
Nivell 3: activitats com Punció lumbar, toracocentesi paracentesi. Indicació de proves complementàries. Interpretació de proves d'imatge. Decisió de tractament per firmar altes o determinats documents o proves específiques.

Servei de Dermatologia. Dermatologia general (4 mesos):

Objectius.

Realitzar una correcta anamnesi general i orientada a patologia cutània
Realitzar l'exploració bàsica i específica de la patologia cutània.
Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.
Aprendre el coneixement de la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals.

Realitzar correctament la Redacció d'informes.
Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del Servei.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física del malalt orientat a patologia cutània.
Realitzar l'exploració de la semiologia dermatològica.

Conèixer tècniques diagnòstiques bàsiques de laboratori de microbiologia, bioquímica i valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb patologia cutània.

Conèixer els tractaments tòpics bàsics i dels possibles efectes secundaris.

Habilitats.

Aprendre el maneig clínic i d'exploracions complementàries del malalt amb patologia cutània.

Tenir l'habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i maneig dels tractaments tòpics.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3

Servei de Dermatologia. Cirurgia dermatològica (4 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Obtenir el coneixement del quiròfan i material i aparells disponibles en el servei.

Obtenir el coneixements bàsics de cirurgia dermatològica i tècniques anestèsiques locals.

Obtenir el coneixement de les mesures d'asèpsia i complicacions postquirúrgiques.

Coneixements a adquirir.

Cirurgia dermatològica bàsica: Aprendre la realització de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple

Conèixer la tècnica d'anestèsia local i mesures d'asèpsia.

Conèixer les cures posteriors a la cirurgia realitzada i possibles complicacions.

Habilitats.

Realitzar correctament els procediments de cirurgia dermatològica bàsica, mesures d'asèpsia i les tècniques anestèsiques.

Adquirir l'habilitat de comunicació a pacient i familiars el procediment a realitzar i cures posteriors.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3: assistir al facultatiu que és qui realitza la tècnica.

nivell 2: en procediments bàsics (p. ex. biòpsia de pell, crioteràpia) quan ja ha après la metodologia d'aquests procediments

Servei d'Anatomia patològica (4 mesos, tardes):

Aquesta rotació es realitza 3 tardes a la setmana (1 hora aproximadament) durant els 4 anys de la residència amb un adjunt de dermatologia

El servei considera que el coneixement de la Dermatopatologia és essencial per a la formació del Dermatòleg.

Objectius.

Familiaritzar-se amb l'organització del Servei i adquirir les bases del coneixement de les mesures diagnòstiques que pot oferir la infraestructura i la tecnologia de laboratori.

Assistir i participar en la sessió setmanal de DERMATOPATOLOGIA a càrrec d'una adjunta del Servei d'Anatomia Patològica.

Coneixements a adquirir.

Conèixer les tècniques histopatològiques i immunopatològiques bàsiques aplicades a l'estudi de les mostres de biòpsies cutànies de malalts dermatològics.

Introducció i familiarització a la Patologia general. Processament de mostres. Dermatopatologia bàsica. Tècniques immunohistoquímiques.

Coneixement de les lesions elementals histològiques (patrons inflamatoris, lesions pigmentades, etc.) i patrons bàsics.

Habilitats.

Adquirir la capacitat d'establir una correlació clínico-patològica i familiaritzar-se en les característiques morfològiques microscòpiques de les diferents dermatosis inflamatòries i tumorals.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3: el coneixement de l'Anatomia Patològica és important per poder desenvolupar de manera correcta l'especialitat, però al ser una altra especialitat, la responsabilitat sempre serà Nivell 3.

Interconsultes de pacients hospitalitzats en altres serveis (4 mesos)

Tots els residents realitzen cada tarda les interconsultes rebudes pel servei de Dermatologia de pacients ingressats en altres Serveis, tant de l'Hospital de Bellvitge com de l'Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals). La supervisió es realitza a càrrec dels adjunts responsables segons el dia de la setmana.

Objectius.

Familiaritzar-se amb l'estructura i organització de les diferents unitats d'hospitalització de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Duran i Reynals.

Ésser capaç de correlacionar en la majoria de casos, la patologia sistèmica del pacient o el tractament introduït amb les lesions cutànies que presenta i establir un tractament adequat.

Detectar patologia cutània indicativa d'afectació sistèmica.

Coneixements a adquirir

Conèixer les lesions cutànies que es poden presentar en el curs d'una malaltia sistèmica o tractament i el seu maneig.

Conèixer la malaltia sistèmica que s'ha de sospitar davant de determinades lesions cutànies.

Conèixer els diversos tractaments disponibles per cada patologia a l'hospital, els seus efectes secundaris i les possibles contraindicacions.

Habilitats.

Fer una visita hospitalària amb anamnesi i exploració física adequades a les lesions cutànies i patologia de base del pacient.

Relacionar, quan s'escaigui, les lesions cutànies amb la malaltia o tractament rebut pel pacient.

Participar en l'elecció del tractament més adequat.

Sol·licitar les proves complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Nivell de responsabilitat

Nivell 3: l'R1 sempre anirà a fer les interconsultes amb un facultatiu o R gran i mai serà el responsable directe de l'activitat.

GUÀRDIES R1

Segons s'estableix en el Protocol de Nivells de Supervisió i grau de responsabilitat en les guàrdies,

es realitzaran guàrdies al Servei d'Urgències (pool de medicina) amb una periodicitat de 4 guàrdies al mes

Objectius.

Realitzar una correcta d'anamnesi

Realitzar una exploració bàsica i específica de la patologia aguda i urgent.

Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Aprendre el maneig del pacient i de la família a Urgències.

Redactar informes mèdics.

Aprendre el maneig de la fase aguda de la insuficiència cardíaca.

Aprendre el maneig de les descompensacions agudes dels pacients amb patologies respiratòries.

Aprendre el maneig de les descompensacions dels pacients diabètics.

Orientar les patologies neurològiques.

Orientar la insuficiència renal.

Indicar el tractament mèdic i col·laborar amb la indicació quirúrgica adequada, sota la supervisió del resident gran o de l'adjunt.

Realitzar tècniques d'anestèsia local.

Realitzar tècniques d'asèpsia i antisèpsia al quiròfan.

Preparar el camp operatori.

Desbridar abscessos de parts toves i tractament de les ferides incís-contuses.

Assistir al quiròfan d'urgències, com a primer ajudant en cirurgia menor i com a segon ajudant en cirurgies urgents majors.

Aplicar correctament els tractaments antibiòtics segons els protocols del centre.

Aprendre el maneig adequat dels fàrmacs més freqüents.

Coneixements a adquirir.

Coneixement de la patologia més prevalent en urgències

Realitzar l'entrevista clínica i aconseguir una bona valoració global del pacient.

Sistematització per òrgans. Identificació clara del motiu actual de consulta i avaluació de la malaltia actual. Coneixement dels antecedents familiars. Redacció de la història clínica. Redacció de cursos clínics i de l'epícrisi.

Tècniques de l'exploració per aparells i sistemes.

Importància de l'hemograma, de la bioquímica general (funció renal i hepàtica) i de les anàlisis d'orina.

Utilització clínica de la radiologia simple de tòrax. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia intersticial, alveolar i pleural.

Utilització clínica de la radiologia simple d'abdomen. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia pancreàtica, hepàtica, intestinal i renal.

Utilització clínica de l'ECG. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Identificació de les arrítmies, les hipertròfies i la cardiopatia isquèmica.

Iniciar-se en la realització de les puncions arterials i venoses, toracocentesis, paracentesis, punxions lumbars i artrocentesi.

Habilitats.

Realització de la història clínica.

Elaborar un informe d'Urgències.

Realitzar Exploració bàsica i específica de la patologia aguda i urgent.

Aprendre el maneig de proves diagnòstiques, exploracions complementàries i mesures terapèutiques en urgències.

Adquirir Coneixements bàsics de la via aèria.

Adquirir Coneixements de la reanimació cardíaca bàsica.

Iniciar-se en la realització de: punció lumbar, paracentesis, toracocentesis.

Iniciar-se en la realització de primeres cures, sutures, desbridaments.

Aplicar correctament tractaments antibiòtics segons els protocols del centre.

Aprendre el maneig adequat de la medicació més utilitzada en urgències (analgèsics, antitèrmics, antibiòtics, diürètics, vasodilatadors, corticoides, broncodilatadors, etc.).

Nivells de responsabilitat.

Segons estableix el protocol d'Urgències:

Nivell 1-2 per una gran part de les activitats clíniques en funció dels coneixements i habilitats adquirides.

Nivell 3 de responsabilitat per indicar exploracions complementàries específiques (ecografia, tomografia, endoscòpia, etc.) i per firmar altes o baixes o determinats documents legals o proves específiques.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR (R1):

Cursos obligatoris:

- Curs d'urgències medicoquirúrgiques
- Curs de seguretat
- Sessions/Tallers d'introducció a la bioètica
- Curs en línia de riscos laborals
- Curs d'introducció al SAP (durant aquest any)

Assistència a Jornades /Cursos / Congressos:

- Jornada de la Dermatologia Catalana
- No més d'1 a 2 l'any.

Participació en Jornades/ Congressos:

- Poc probable de R1

Publicacions:

- Poc probable de R1. Col·laboració amb altres membres del servei en les seves publicacions.

Inici de Doctorat: Màster, DEA

- Poc probable de R1.

Altres activitats

- Encarregar-se de l'arxiu fotogràfic del servei.

SESSIONS:

Assistència a sessions:

Durant els 7 primers mesos el resident assisteix a les sessions dels serveis pels quals rota. No pot assistir a les del servei de dermatologia per impossibilitat horària.

A partir del 7è mes de rotació, assisteix a les sessions següents:

SESSIONS DEL SERVEI:

- Sessió clínica. Dilluns 8:30-9:30 h.
- Sessió anatomia patològica. Dimarts 13:15-14:15 h.
- Sessió bibliogràfica. Dijous 13.30-14:30 h.

SESSIONS GENERALS DE L'HOSPITAL:

- Sessions generals de l'hospital

SESSIONS DE L'ACADÈMIA CATALANA DE DERMATOLOGIA: últim dijous de cada mes.

- Presentació de casos per part dels residents, i sessions monogràfiques per part d'experts.

Presentació de sessions:

Presenta les sessions que els serveis pels quals rota creguin oportunes. Al servei de dermatologia no presenta sessions.

RESIDENT DE SEGON ANY (R2)

ROTACIONS

Servei de Dermatologia. Dermatologia general (10 mesos):

Servei d'Infeccions de Transmissió Sexual (DRASSANES) (1 mes):

OBJECTIUS:

Coneixements.

Reconèixer les dermatosis més freqüents amb les seves variants clíniques, evolució natural i pronòstic.

Aprendre els coneixements de terapèutica cutània bàsica. Raons per les quals s'utilitza un tipus de medicació diferent en fases evolutives del mateix procés.

Aprendre els coneixements teòrics bàsics de cirurgia dermatològica i els fonaments de les seves tècniques elementals.

Conèixer les particularitats biològiques dels diferents agents causants de les infeccions cutànies. Conèixer les tècniques microbiològiques i serològiques més comunes utilitzades per al diagnòstic de les malalties cutànies.

Adquirir coneixements en Immunodermatologia Clínica: Al·lèrgia per contacte, enquesta clínica en dermopaties laborals. Dermatitis irritativa. Urticària.

Adquirir coneixements en Fotobiologia Clínica: Fototoxia, fotoal·lèrgia. Fototeràpia.

Introduir progressivament la Dermatopatologia. Patrons histològics.

Aprendre Formulació a Dermatologia. Dermatologia i Imatge. Fotografia Dermatològica

Habilitats.

Confeccionar històries clíniques, realitzant exploracions i plantejant el diagnòstic diferencial.

Confeccionar històries especialitzades de la clínica de contacte, amb coneixement de la dermatologia laboral.

Aprendre metodologia, realització i interpretació de les proves del pegat.

Aprendre Tècniques de Fototeràpia: PUVA, UVA, UVBnb.

Realitzar biòpsies cutànies i procediments quirúrgics i teràpies físiques menors.

Iniciar la introducció a la interpretació de la Dermatoscòpia

Actituds amb els pacients.

Saber explicar al pacient el significat de la malaltia i el tractament a realitzar, per a aconseguir una col·laboració terapèutica satisfactòria.

Donar instruccions als malalts de les terapèutiques més freqüents. Forma de realitzar-les.

Activitats.

a) Assistencials.

Rotació per la unitat de Dermatologia general

Rotació per la unitat d'infeccions de transmissió sexual de Drassanes

Rotació per la unitat de psoriasi i tractament biològics

Rotació per la unitat de Melanoma

Rotació per la unitat de Limfoma

b) Científiques.

Assumir la responsabilitat de l'estudi dels coneixements teòrics, segons el programa.

Organitzar les sessions iconogràfiques i d'anatomia patològica (setmanals)

Participar en les Sessions clíniques que es realitzen al servei de manera setmanal (casos clínics, anatomia patològica i monogràfiques)

Preparar i presentar casos clínics a Reunions regionals i/o nacionals.

Col·laborar en les publicacions del Servei.
Assistir a Congressos i Cursos Nacionals i de l'Especialitat.

ROTACIONS

Rotació per Servei de Dermatologia. Dermatologia general (10 mesos):

Dels 10 mesos, 4 mesos estarà en dispensari de dermatologia general 3 dies per setmana i dels 6 mesos restants hi estarà 2 dies.

Objectius.

Realitzar una correcta de l'anamnesi general i orientada a patologia cutània

Realitzar una Exploració bàsica i específica de la patologia cutània.

Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Conèixer la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals.

Realitzar una correcta redacció d'informes.

Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del Servei.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física del malalt orientat a patologia cutània.

Realitzar l'exploració de la semiologia dermatològica.

Conèixer les tècniques diagnòstiques bàsiques de laboratori de microbiologia, bioquímica i valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb patologia cutània.

Adquirir coneixements dels tractaments tòpics i dels possibles efectes secundaris.

Adquirir coneixements de cirurgia dermatològica i tècniques anestèsiques locals.

Habilitats.

Aprendre el maneig clínic i d'exploracions complementàries del malalt amb patologia cutània.

Adquirir l'habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i maneig dels tractaments tòpics.

Cirurgia dermatològica bàsica: realitzar les tècniques de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple i iniciar-se en la tècnica de les plàsties cutànies i empelts.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2: realitzar història clínica i exploració física, realitzar biòpsia si l'adjunt o el R gran així ho decideix.

Nivell 3: realitzar l'orientació diagnòstica, prendre les decisions de proves complementàries, i decisió de tractament

Rotació per Servei d'Anatomia patològica (11 mesos, tardes):

Aquesta rotació es realitza 3 tardes a la setmana (1 hora aproximadament) durant els 4 anys de la residència. Amb un adjunt de Dermatologia

El servei considera que el coneixement de la Dermatopatologia és essencial per a la formació del Dermatòleg.

Objectius.

Ampliar les bases del coneixement de les mesures diagnòstiques que pot oferir la infraestructura i la tecnologia de laboratori.

Assistir i participar en la sessió setmanal de DERMATOPATOLOGIA a càrrec d'una adjunta. Ésser capaç de fer una descripció de la biòpsia, fer un diagnòstic diferencial i diagnosticar les patologies més freqüents. Servei d'Anatomia Patològica.

Coneixements a adquirir.

Ampliar el coneixement de les tècniques histopatològiques i immunopatològiques bàsiques aplicades a l'estudi de les mostres de biòpsies cutànies de malalts dermatològics.

Realitzar tècniques immunohistoquímiques en Dermatopatologia bàsica i avançada. Aprendre el coneixement de les lesions elementals histològiques (patrons inflamatoris, lesions pigmentades, etc.) i patrons histològics per fer una descripció detallada de la biòpsia, un diagnòstic diferencial i diagnosticar les patologies més freqüents.

Habilitats.

Millorar la capacitat d'establir una correlació clínicopatològica i familiaritzar-se en les característiques morfològiques microscòpiques de les diferents dermatosis inflamatòries i tumorals.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3: el coneixement de l'Anatomia Patològica és important per poder desenvolupar de manera correcta l'especialitat, però al ser una altra especialitat, la responsabilitat sempre serà Nivell 3.

Rotació pel Servei d'Infeccions de Transmissió Sexual (1 mes):

Aquesta rotació es realitza al Servei d'Infeccions de Transmissió Sexual del CAP de Barcelona-Drassanes.

Objectius.

Conèixer la situació actual de les infeccions de transmissió sexual (ITS) del nostre país

Realitzar una història clínica dirigida a la sospita d'ITS.

Fer una exploració correcta i recull adequat de mostres en pacients amb ITS.

Conèixer els tractaments en les ITS més freqüents del nostre medi.

Aprendre a informar correctament el pacient amb ITS i la conducta a seguir dels seus contactes de risc.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física general del pacient afectat d'una ITS.

Explorar les lesions dermatològiques en els pacients amb ITS.

Aprendre el coneixement de les manifestacions o complicacions extracutànies de les ITS més prevalents en el nostre medi.

Aprendre els coneixements de les tècniques complementàries de laboratori microbiològiques i establir una valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb ITS.

Aprendre els coneixements dels tractaments per les ITS més freqüents així com de la seva toxicitat, interaccions o complicacions.

Adquirir la capacitat d'informar correctament al pacient

Habilitats.

Aprendre el maneig clínic i de les exploracions complementàries en el malalt de patologia ITS.

Adquirir l'habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i elecció del tractament.

Conèixer el control epidemiològic de les ITS (contactes)

Adquirir les habilitats en el maneig psicosocial del malalt d'ITS, així com del seu entorn social

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials i decisions terapèutiques i de controls posteriors

Rotació pel Servei de Dermatologia. Unitat de Psoriasi en tractament biològic (4 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Conèixer els pacients candidats a un tractament biològic i les diverses opcions existents en el nostre àmbit.

Aprendre el maneig d'aquests fàrmacs (dosificació, exploracions complementàries, efectes secundaris, seguiment dels pacients).

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi enfocada als diversos tractaments clàssics de la psoriasi i motiu del seu abandonament. Detectar possibles contraindicacions per l'ús de fàrmacs biològics.

Aprendre el coneixement de les diferents escales d'avaluació de la gravetat d'un pacient amb psoriasi (PASI, PGA, BSA)

Aprendre el coneixement dels efectes secundaris dels tractaments biològics

Aprendre a conèixer les exploracions complementàries a realitzar pel seguiment i despistatge d'efectes secundaris per aquests fàrmacs

Habilitats.

Aprendre el maneig clínic i de les exploracions complementàries en el pacient en tractament biològic.

Ésser capaç de decidir la necessitat d'instaurar un fàrmac biològic segons els antecedents i situació actual del pacient.

Informar adequadament sobre els riscos i beneficis d'aquests fàrmacs

Ensenyar al pacient com realitzar una correcta autoadministració del fàrmac.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials.

Servei de Dermatologia. Unitat de Melanoma (6 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Conèixer l'epidemiologia del melanoma en el nostre àmbit, degut al gran increment de la incidència de melanoma maligne en la nostra àrea.

Aprendre el diagnòstic diferencial de les lesions pigmentades benignes del melanoma maligne

Realitzar una correcta història clínica dirigida a la detecció d'antecedents personals i familiars, i símptomes o signes d'afectació a distància.

Conèixer el maneig d'un pacient amb sospita de melanoma i el protocol a seguir en el nostre centre

Aprendre la correlació clínico-patològica

Conèixer la iniciació en la Dermatoscòpia manual i Foto-finder

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi enfocada als antecedents personals i familiars rellevants, i evolució de la lesió actual.

Conèixer les diferents lesions pigmentades i orientar cap a la seva benignitat o malignitat.

Conèixer el protocol a seguir davant d'una lesió sospitosa de melanoma i del pacient amb melanoma confirmat (estudi d'extensió, altres tractaments, seguiment)

Conèixer els diversos serveis que participen en el maneig dels pacients amb melanoma (cirurgia plàstica i oncologia, en menor grau també oftalmologia, ORL i digestiu)

Habilitats.

Realitzar l'anamnesi i exploració física adequada en el diagnòstic i seguiment del pacient amb melanoma.

Aplicar correctament el protocol del melanoma maligne del centre

Adquirir l'habilitat de comunicar al pacient i familiars el diagnòstic, terapèutica i seguiment.

Comunicar-se amb els diversos serveis participants del maneig del melanoma quan sigui necessari.

Relacionar la imatge histològica del melanoma amb la clínica

Observar els patrons dermatoscòpics bàsics i aprendre a fer un seguiment de les lesions sospitoses al llarg del temps (Foto-finder, dermatoscòpia manual)

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials. Decisió terapèutica, proves complementàries que cal sol·licitar per estudi d'extensió. Tractament inicial i adjuvant si és el cas.

Servei de Dermatologia. Unitat de Limfoma cutani (6 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Conèixer l'epidemiologia del limfoma cutani en el nostre àmbit.

Conèixer la classificació actual dels limfomes cutanis i els seus principals diagnòstics diferencials.

Realitzar una correcta anamnesi i exploració física en el pacient amb limfoma.

Conèixer el maneig d'un pacient amb sospita de limfoma, les exploracions complementàries a realitzar i tractament més adequat en cada cas.

Iniciar-se en la histopatologia dels limfomes cutanis.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar una anamnesi i exploració física adequades en el pacient amb limfoma cutani.

Conèixer les diferències entre els limfomes cutanis i ésser capaç de fer un diagnòstic diferencial.

Conèixer les exploracions complementàries a sol·licitar en un pacient amb limfoma cutani i realitzar un seguiment adequat.

Conèixer quan és necessari la implicació del Servei d'Hematologia clínica en el maneig del pacient.

Conèixer les diverses opcions terapèutiques disponibles en l'actualitat (aprovades o per ús compassiu).

Habilitats.

Realitzar una anamnesi i exploració física enfocades al pacient amb limfoma cutani pel seu diagnòstic i seguiment.

Sol·licitar les exploracions complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Seleccionar l'opció terapèutica més adequada pel pacient.

Adquirir l'habilitat de comunicar al pacient i familiars el diagnòstic, terapèutica i seguiment.

Iniciar-se en la histologia del limfoma cutani i immunohistoquímica.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials. Decisió terapèutica, proves complementàries que cal sol·licitar per estudi d'extensió.

Servei de Dermatologia. Cirurgia dermatològica (6 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Ampliar i consolidar els coneixements de cirurgia dermatològica, mesures d'asèpsia i tècniques anestèsiques locals apresos durant el primer any de residència.

Coneixements a adquirir.

Millorar l'execució de la cirurgia dermatològica bàsica: realització de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple.

Iniciar-se a la cirurgia dermatològica més complexa: plàsties de rotació i desplaçament, empelts

Conèixer la tècnica d'anestèsia local i mesures d'asèpsia. Iniciació a l'anestèsia regional.

Conèixer les cures posteriors a la cirurgia realitzada.

Habilitats.

Realitzar correctament els procediments de cirurgia dermatològica bàsica i més complexes, mesures d'asèpsia i les tècniques anestèsiques.

Adquirir habilitat de comunicació a pacient i familiars el procediment a realitzar i cures posteriors.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2-s'inicia amb els procediments més bàsics com asèpsia i preparació del camp, tècniques d'anestèsia local, la Biòpsia per punch, electrocoagulació. Crioteràpia, exèresi per fus simple

Nivell 3 per cirurgia més complexes: Plàsties, empelts

Interconsultes de pacients hospitalitzats en altres serveis (11 mesos)

Tots els residents realitzen cada tarda les interconsultes rebudes pel servei de Dermatologia de pacients ingressats en altres Serveis, tant de l'Hospital de Bellvitge com de l'Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals). La supervisió es realitza a càrrec dels adjunts responsables segons el dia de la setmana.

Objectius.

Familiaritzar-se amb l'estructura i organització de les diferents unitats d'hospitalització de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Duran i Reynals.

Ésser capaç de correlacionar en la majoria de casos, la patologia sistèmica del pacient o el tractament introduït amb les lesions cutànies que presenta i establir un tractament adequat.

Detectar patologia cutània indicativa d'afectació sistèmica.

Coneixements a adquirir

Conèixer les lesions cutànies que es poden presentar en el curs d'una malaltia sistèmica o tractament i el seu maneig.

Conèixer la malaltia sistèmica que s'ha de sospitar davant de determinades lesions cutànies.

Conèixer els diversos tractaments disponibles per cada patologia a l'hospital, els seus efectes secundaris i les possibles contraindicacions.

Habilitats.

Fer una visita hospitalària amb anamnesi i exploració física adequades a les lesions cutànies i patologia de base del pacient.

Relacionar, quan s'escaigui, les lesions cutànies amb la malaltia o tractament rebut pel pacient.

Participar en l'elecció del tractament més adequat.

Sol·licitar les proves complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Nivell de responsabilitat

Nivell 2 realització de la Història clínica i exploració dirigida segons la IC, fer l'Orientació diagnòstica i plantejar tractament que creu adequat

Nivell-3 decisió terapèutica sol·licitud de proves complementàries i de si caldrà fer seguiment del pacient durant l'ingrés.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR (R2):

La ràtio dels cursos respecte de la resta d'activitats complementàries deu ser decreixent, amb increment progressiu de les altres activitats

És interessant l'assistència a Cursos i Jornades de la pròpia especialitat, sobretot per l'adquisició de coneixements teòrics.

Cursos obligatoris:

- Curs de bioètica.

Assistència a Jornades Cursos / Congressos:

- Reunió mensual de la Societat Catalana de Dermatologia.
- Cursos de dermatopatologia.
- Congrés nacional de Dermatologia.
- Cursos de dermatologia general.
- Curs de Dermatoscopia

Participació en jornades / Congressos:

- Congrés nacional de Dermatologia.
- Reunions de la Societat Catalana de Dermatologia.(Mensual).

Publicacions:

- Publicació d'articles juntament amb alguns dels adjunts amb els quals rota (sobretot relacionats amb Psoriasi, limfomes i melanoma, així com dermatologia general).

Inici de Doctorat: Màster, DEA

- Poc probable de R2.

Altres activitats

- Encarregar-se, juntament amb el R1 de l'arxiu fotogràfic del servei.

SESSIONS:

Assistència a sessions:

SESSIONS DEL SERVEI:

- Sessió clínica. Dilluns 8:30-9:30 h.
- Sessió anatomia patològica. Dimarts 13:15-14:15 h.
- Sessió bibliogràfica. Dijous 13:30-14:30 h

SESSIONS GENERALS DE L'HOSPITAL:

- Sessions generals de l'hospital cada 15 dies

SESSIONS DE L'ACADÈMIA CATALANA DE DERMATOLOGIA: últim dijous de cada mes.

- Presentació de casos per part dels residents, i sessions monogràfiques per part d'experts.

Presentació de sessions:

- Sessions clíniques del servei. Dilluns de 8:30 a 9:30 h.
- Sessions anatomia patològica servei dermatologia juntament amb la dermatopatòloga. Dimarts de 13:00 a 14:00 h.
- Sessions bibliogràfiques o monogràfiques del servei de dermatologia. Dijous 13:30-14:30h

RESIDENT DE TERCER ANY (R3)

OBJECTIUS:

Coneixements.

Aprendre a elaborar judicis diagnòstics i plantejar diagnòstics diferencials, establir el diagnòstic final i procedir a un adequat tractament de les dermatosis més comunes. Adquirir els coneixements de terapèutica cutània bàsica. Raons per les quals s'utilitza un tipus de medicació diferent en fases evolutives del mateix procés.

Adquirir els coneixements teòrics bàsics de cirurgia dermatològica i els fonaments de les seves tècniques elementals.

Conèixer les particularitats biològiques dels diferents agents causants de les infeccions cutànies. Conèixer les tècniques microbiològiques i serològiques més comunes utilitzades per al diagnòstic de les malalties cutànies.

Adquirir els coneixements en Immunodermatologia Clínica: Al·lèrgia per contacte, enquesta clínica en dermopaties laborals. Dermatitis irritativa. Urticària.

Adquirir els coneixements en Fotobiologia Clínica: Fototoxia, fotoal·lèrgia. Fototeràpia.

Orientar el diagnòstic dermatopatològic dels processos més comuns.

Aprendre la formulació Dermatologia. Dermatologia i Imatge. Fotografia Dermatològica

Adquirir els coneixements d'oncologia cutània: diagnòstic i tractament.

Adquirir els coneixements epidemiològics, clínics i terapèutics de les ITS i malaltia de Hansen. Els seus aspectes socials i prevenció.

Adquirir les idees bàsiques sobre els mètodes diagnòstics i d'investigacions especials.

Habilitats.

Resoldre casos clínics simples dermatològics.

Saber utilitzar les tècniques diagnòstiques i de tractament en oncologia cutània.

Aplicar la metodologia, realització i interpretació de les proves diagnòstiques de les ITS i malaltia de Hansen.

Realitzar tècniques de Fototeràpia: PUVA, UVA, UVBnb.

Realitzar la pràctica biòpsies cutànies i procediments quirúrgics i teràpies físiques menors.

Adquirir la interpretació de la Dermatoscòpia

Organitzar una consulta dermatològica.

Saber manejar de l'agenda d'un dispensari.

Adquirir habilitats per l'ensenyament al resident de 1r any, sobretot en cirurgia, però també en clínica.

Actituds amb els pacients.

Saber explicar al pacient el significat de la malaltia i el tractament a realitzar, per aconseguir una col·laboració terapèutica satisfactòria.

Instrucció als malalts de les terapèutiques més freqüents. Forma de realitzar-les.

Activitats.

a) Assistencials.

Rotació per la unitat de Dermatologia general

Rotació per la unitat de Melanoma

Rotació per la unitat de Limfoma

Control de les Consultes intrahospitalàries (suport adjunt responsable i R-4)

Rotació per dispensari propi de dermatologia general.

b) Científiques.

Assumir la responsabilitat de l'estudi dels coneixements teòrics, segons el programa.

Participar en les Sessions clíniques que es realitzen al servei de manera setmanal (casos clínics, anatomia patològica i monogràfiques)

Preparar i presentar casos clínics a Reunions regionals i/o nacionals.

Col·laborar en les publicacions del Servei.

Assistir a Congressos i Cursos Nacionals i de l'Especialitat.

ROTACIONS

Rotació per Servei de Dermatologia. Dermatologia general (5 mesos):

Els 5 mesos està en els dispensaris de dermatologia general 2 dies a la setmana.

Objectius.

Realitzar una correcta de l'anamnesi general i orientada a patologia cutània

Realitzar exploració bàsica i específica de la patologia cutània.

Aprendre el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Adquirir els coneixements de la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals.

Aprendre la redacció d'informes.

Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del Servei.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física del malalt orientat a patologia cutània.

Realitzar exploració de la semiologia dermatològica.

Adquirir els coneixements de tècniques diagnòstiques bàsiques de laboratori de microbiologia, bioquímica i valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb patologia cutània.

Adquirir els coneixements dels tractaments tòpics i dels possibles efectes secundaris.

Adquirir els coneixements de cirurgia dermatològica i tècniques anestèsiques locals.

Habilitats.

Adquirir el maneig clínic i d'exploracions complementàries del malalt amb patologia cutània.

Adquirir habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i maneig dels tractaments tòpics.

Realitzar de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple i iniciar-se en la tècnica de les plàsties cutànies i empelts en Cirurgia dermatològica bàsica.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2: realització d'història clínica i exploració física, realitzar biòpsia si l'adjunto el R gran així ho decideix.

Nivell 3: orientació diagnòstica, decisió de proves complementàries, i decisió de tractament

Servei d'Anatomia patològica (11 mesos, tardes):

Aquesta rotació es realitza 3 tardes a la setmana (1 hora aproximadament) durant els 4 anys de la residència. Amb un adjunt de Dermatologia

El servei considera que el coneixement de la Dermatopatologia és essencial per a la formació del Dermatòleg.

Objectius.

Ampliar les bases del coneixement de les mesures diagnòstiques que pot oferir la infraestructura i la tecnologia de laboratori.

Assistir i participar en la sessió setmanal de DERMATOPATOLOGIA a càrrec d'una adjunta del Servei d'Anatomia Patològica. Ésser capaç de fer un diagnòstic més acurat de les patologies.

Coneixements a adquirir.

Ampliar el coneixement de les tècniques histopatològiques i immunopatològiques bàsiques aplicades a l'estudi de les mostres de biòpsies cutànies de malalts dermatològics.

Adquirir Tècniques immunohistoquímiques en Dermatopatologia bàsica i avançada.

Conèixer les lesions elementals histològiques (patrons inflamatoris, lesions pigmentades, etc.) i patrons histològics per fer una descripció detallada de la biòpsia, un diagnòstic diferencial i diagnosticar les patologies més freqüents.

Habilitats.

Millorar la capacitat d'establir una correlació clínico-patològica i familiaritzar-se en les característiques morfològiques microscòpiques de les diferents dermatosis inflammatòries i tumorals.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3: el coneixement de l'Anatomia Patològica és important per poder desenvolupar de manera correcta l'especialitat, però en ser una altra especialitat, la responsabilitat sempre serà Nivell 3.

Servei de Dermatologia. Unitat de Melanoma (5 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Conèixer l'epidemiologia del melanoma en el nostre àmbit degut al gran increment de la incidència de melanoma maligne en la nostra àrea.

Aprendre el diagnòstic diferencial de les lesions pigmentades benignes del melanoma maligne

Realitzar una correcta història clínica dirigida a la detecció d'antecedents personals i familiars, i símptomes o signes d'afectació a distància.

Conèixer el maneig d'un pacient amb sospita de melanoma i el protocol a seguir en el nostre centre

Aprendre la correlació clínico-patològica

Adquirir habilitats dermatoscòpia manual i Foto-finder

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi enfocada als antecedents personals i familiars rellevants, i evolució de la lesió actual.

Conèixer les diferents lesions pigmentades i orientar cap a la seva benignitat o malignitat.

Conèixer el protocol a seguir davant d'una lesió sospitosa de melanoma i del pacient amb melanoma confirmat (estudi d'extensió, altres tractaments, seguiment)

Conèixer els diversos serveis que participen en el maneig dels pacients amb melanoma (cirurgia plàstica i oncologia, en menor grau també oftalmologia, ORL i digestiu)

Habilitats.

Realitzar anamnesi i exploració física adequada en el diagnòstic i seguiment del pacient amb melanoma.

Aplicar correctament el protocol del melanoma maligne del centre

Habilitat de comunicar al pacient i familiars el diagnòstic, terapèutica i seguiment.

Comunicar-se amb els diversos serveis participants del maneig del melanoma quan sigui necessari.

Relacionar la imatge histològica del melanoma amb la clínica

Observar els patrons dermatoscòpics bàsics i aprendre a fer un seguiment de les lesions sospitoses al llarg del temps (Foto-finder, dermatoscòpia manual)

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials. Decisió terapèutica, proves complementàries que cal sol·licitar per estudi d'extensió. Tractament inicial, i adjuvant si és el cas.

Servei de Dermatologia. Unitat de Limfoma cutani (5 mesos):

Aquesta rotació es realitza un dia per setmana.

Objectius.

Conèixer l'epidemiologia del limfoma cutani en el nostre àmbit.

Conèixer la classificació actual dels limfomes cutanis i els seus principals diagnòstics diferencials.

Realitzar una correcta anamnesi i exploració física en el pacient amb limfoma.

Conèixer el maneig d'un pacient amb sospita de limfoma, les exploracions complementàries a realitzar i tractament més adequat en cada cas.

Iniciar-se en la histopatologia dels limfomes cutanis.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar una anamnesi i exploració física adequades en el pacient amb limfoma cutani.

Conèixer les diferències entre els limfomes cutanis i ésser capaç de fer un diagnòstic diferencial.

Conèixer les exploracions complementàries a sol·licitar en un pacient amb limfoma cutani i realitzar un seguiment adequat.

Conèixer quan és necessari la implicació del Servei d'Hematologia clínica en el maneig del pacient.

Conèixer les diverses opcions terapèutiques disponibles en l'actualitat (aprovades o per ús compassiu).

Habilitats.

Realitzar una anamnesi i exploració física enfocades al pacient amb limfoma cutani pel seu diagnòstic i seguiment.

Sol·licitar les exploracions complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Seleccionar l'opció terapèutica més adequada pel pacient.

Adquirir l'habilitat de comunicar al pacient i familiars el diagnòstic, terapèutica i seguiment.

Iniciació en la histologia del limfoma cutani i immunohistoquímica.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2. Per a algunes activitats, com història clínica i exploració física inicials.

Nivell 3. Per a la major part de les activitats assistencials. Decisió terapèutica, proves complementàries que cal sol·licitar per estudi d'extensió.

Servei de Dermatologia. Cirurgia dermatològica (11 mesos):

S'han de diferenciar **dos períodes durant R3.**

Període 1

Els 5 primers mesos, el resident farà 1 dia a la setmana (generalment els dijous) amb un adjunt per aprenentatge de plàsties i empelts.

Objectius.

Ampliar i consolidar dels coneixements de cirurgia dermatològica, mesures d'asèpsia i tècniques anestèsiques locals apresos durant els dos primers anys de residència.

Coneixements a adquirir.

Millorar l'execució de la cirurgia dermatològica bàsica: realització de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple, plàsties de rotació i desplaçament i empelts.

Aprendre a realitzar altres tipus de plàsties, tals com: Plàstia en O-Z, Plàsties de transposició, Plàstia de Limberg/romboïdal, plàstia de Dfourmentel, plàstia bilobulada, plàsties d'avançament, plàstia en H, plàstia en AT, plàstia en estel/illot així com realitzar intervencions complexes en àrees com els llavis, ungles, piràmide nasal i cuir cabellut.

Millorar l'execució de la tècnica d'anestèsia regional.

Conèixer les cures posteriors a la cirurgia realitzada.

Habilitats.

Realitzar correctament els procediments de cirurgia dermatològica bàsica i més complexes, mesures d'asèpsia i les tècniques anestèsiques.

Adquirir l'habilitat de comunicació a pacient i familiars el procediment a realitzar i cures posteriors.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2 per procediments més senzills com biòpsies i fus exèresi i progressivament per realització de plàsties, empelts

Nivell 3 a principi de rotació per procediments complexos com plàsties i empelts cutanis.

Període 2

Pel que fa als 6 mesos posteriors el resident farà 1 dia de quiròfan (els divendres) juntament amb l'R1

Objectius.

Ampliar i consolidar els coneixements de cirurgia dermatològica, mesures d'asèpsia i tècniques anestèsiques locals apresos durant els dos primers anys de residència.

Ensenyar al R1 els coneixements bàsics de la cirurgia dermatològica.

Adquirir facilitat per l'ensenyament de coneixements.

Coneixements a adquirir.

Millorar l'execució de la cirurgia dermatològica bàsica: realització de biòpsia per punx, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple, plàsties de rotació i desplaçament i empelts.

Aprendre a realitzar altres tipus de plàsties, tals com: Plàstia en O-Z, Plàsties de transposició, Plàstia de Limberg/romboidal, plàstia de Difourmentel, plàstia bilobulada, plàsties d'avançament, plàstia en H, plàstia en AT, plàstia en estel/illot així com realitzar intervencions complexes en àrees com els llavis, ungles, piràmide nasal i cuir cabellut.

Millorar l'execució de la tècnica d'anestèsia regional.

Conèixer les cures posteriors a la cirurgia realitzada.

Habilitats.

Realitzar correctament els procediments de cirurgia dermatològica bàsica i més complexes mesures d'asèpsia i les tècniques anestèsiques.

Adquirir l'habilitat de comunicació a pacient i familiars el procediment a realitzar i cures posteriors.

Adquirir l'habilitat per explicar tècniques bàsiques de cirurgia dermatològica.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 1-per procediments simples com anestèsia local, biòpsies, fus exèresi.

Nivell 2 per lesions en localitzacions més complicades. En aquesta quiròfan no es programen cirurgies complexes.

Dispensari de dermatologia general propi del resident (6 mesos):

Aquesta rotació es realitza 3 dies per setmana a l'hospital i un dia per setmana a l'ambulatori

Objectius.

Realitzar correcta de l'anamnesi general i orientada a patologia cutània

Realitzar l'exploració bàsica i específica de la patologia cutània.

Adquirir el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Aprendre el coneixement de la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals.

Saber redactar informes.

Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del Servei.

Saber diagnosticar la patologia atesa.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física del malalt orientat a patologia cutània.

Realitzar una correcta exploració de la semiologia dermatològica.

Adquirir el coneixement de tècniques diagnòstiques bàsiques de laboratori de microbiologia, bioquímica i valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb patologia cutània.

Adquirir el coneixement dels tractaments tòpics i dels possibles efectes secundaris.

Adquirir el coneixement de cirurgia dermatològica i tècniques anestèsiques locals.

Habilitats.

Adquirir el maneig clínic i d'exploracions complementàries del malalt amb patologia cutània.

Adquirir l'habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i maneig dels tractaments tòpics.

Realitzar biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple i iniciar-se en la tècnica de les plàsties cutànies i empelts en Cirurgia dermatològica bàsica.

Adquirir l'habilitat per la comunicació amb el pacient i empatia.

Adquirir l'habilitat per organització de la feina del despatx i de l'agenda.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 1-2, el resident desenvolupa ell l'assistència (nivell 1) tot i que té els adjunts de consultes a l'abast en qualsevol moment per si té dubtes amb algun cas, tant d'orientació diagnòstica com terapèutica (nivell 2)

Interconsultes de pacients hospitalitzats en altres serveis (11 mesos)

Tots els residents realitzen cada tarda les interconsultes rebudes pel servei de Dermatologia de pacients ingressats en altres Serveis, tant de l'Hospital de Bellvitge com de l'Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals). La supervisió es realitza a càrrec dels adjunts responsables segons el dia de la setmana.

Objectius.

Familiaritzar-se amb l'estructura i organització de les diferents unitats d'hospitalització de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Duran i Reynals.

Ésser capaç de correlacionar en la majoria de casos, la patologia sistèmica del pacient o el tractament introduït amb les lesions cutànies que presenta i establir un tractament adequat.

Detectar patologia cutània indicativa d'afectació sistèmica.

Coneixements a adquirir

Conèixer les lesions cutànies que es poden presentar en el curs d'una malaltia sistèmica o tractament i el seu maneig.

Conèixer la malaltia sistèmica que s'ha de sospitar davant de determinades lesions cutànies.

Conèixer els diversos tractaments disponibles per cada patologia a l'hospital, els seus efectes secundaris i les possibles contraindicacions.

Habilitats.

Fer una visita hospitalària amb anamnesi i exploració física adequades a les lesions cutànies i patologia de base del pacient.

Relacionar, quan s'escaigui, les lesions cutànies amb la malaltia o tractament rebut pel pacient.

Participar en l'elecció del tractament més adequat.

Sol·licitar les proves complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Nivell de responsabilitat

Nivell 1: realització de la història clínica i exploració dirigida segons la IC, fer l'Orientació diagnòstica i plantejar tractament que creu adequat.

Nivell 2: decisió terapèutica sol·licitud de proves complementàries i de si caldrà fer seguiment del pacient durant l'ingrés.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR (R3):

Les activitats complementàries que realitza el R3 són, per norma general menys que els altres residents degut a la gran càrrega de treball i responsabilitat. De totes maneres assisteix a totes les sessions del servei així com altres del servei d'anatomia patològica.

Cursos obligatoris:

- No hi ha cursos obligatoris.

Assistència a Jornades Cursos / Congressos:

- Reunió mensual de la Societat Catalana de Dermatologia..
- Cursos de dermatopatologia.
- Congrés nacional de Dermatologia.
- Cursos de dermatologia general.
- Curs de dermatologia cosmètica per residents.

Participació en jornades / Congressos:

- Congrés nacional de Dermatologia.
- Jornada Catalana de Dermatologia.

Publicacions:

- Publicació d'articles juntament amb alguns dels adjunts amb els quals rota (sobretot relacionats amb limfomes, melanoma i dermatologia general).

Participació docència pregrau / postgrau:

- Docència de residents més petits i docència de pregrau.

SESSIONS:

Assistència a sessions:

SESSIONS DEL SERVEI:

- Sessió clínica. Dilluns 8:30-9:30 h.
- Sessió anatomia patològica. Dimarts 13:15-14:15 h.
- Sessió monogràfica. Dijous 13:30-14:30 h

SESSIONS GENERALS DE L'HOSPITAL:

- Sessions generals de l'hospital cada 15 dies

SESSIONS DE L'ACADÈMIA CATALANA DE DERMATOLOGIA: últim dijous de cada mes.

- Presentació de casos per part dels residents, i sessions monogràfiques per part d'experts.

Presentació de sessions:

- Sessions monogràfiques i/o bibliogràfiques els dijous

RESIDENT DE QUART ANY (R4)

ROTACIONS

Servei de Dermatologia 7 mesos):

Servei de Dermatologia pediàtrica de l'Hospital Sant Joan de Déu (2 mesos):

Rotació opcional: 2 mesos

OBJECTIUS:

Coneixements.

Posseir els coneixements en grau suficient per a exercir adequadament l'especialitat.

Posseir els coneixements suficients per a diagnosticar les malalties més freqüents des d'un punt de vista de la dermatopatologia.

Adquirir coneixements consolidats de les diferents subespecialitats de Dermatologia

Adquirir coneixements bàsics i clínics de radioteràpia.

Adquirir coneixements fisiopatològics i clínics de tricologia.

Habilitats.

Desenvolupar la policlínica dermatològica i resoldre els problemes que s'hi plantejgin.

Adquirir el maneig adequat de tècniques diagnòstiques i terapèutiques dermatològiques.

Utilitzar les tècniques apropiades per l'estudi del cabell i de les seves malalties

Adquirir un hàbit quirúrgic necessari per a poder realitzar l'activitat quirúrgica elemental que es realitza en el Servei.

Dermatopatologia de Nivell adequat

Actituds amb els pacients.

Adquirir els coneixements i les habilitats suficients per a establir una relació fluida amb els pacients, adquirint els hàbits necessaris per a la correcta aproximació d'aquests, incloent-hi els seus aspectes clínics i terapèutics.

Activitats

1. Assistencials.

Funció assistencial de dispensari similar a la d'un facultatiu adjunt. Consultarà els facultatius adjunts o el cap del Servei en cas de dubtes respecte a l'actitud diagnòstica o terapèutica en casos concrets.

Serà un vertader "resident en Cap", que estimularà els altres residents i tindrà una funció assessora de les activitats científiques i assistencials que facin.

Serà responsable de les consultes intrahospitalàries amb la supervisió d'un facultatiu adjunt o cap de Servei.

Serà responsable de la programació de les sessions intrahospitalàries amb la supervisió del coordinador de docència.

Activitat quirúrgica pròpia (Controlada per l'adjunt responsable de Cirurgia dermatològica)

Fase de consolidació del treball de recerca amb l'objectiu d'elaborar una tesi doctoral.

2. Científiques.

Un cop adquirida l'anterior experiència, el metge en formació ha d'establir un programa de recerca, amb la idea d'aspirar al grau de doctor en un futur pròxim del seu període de postespecialització.

Elaboració de treballs i col·laborar en el disseny d'estudis i protocols.

Assumir la responsabilitat de l'estudi de coneixements teòrics, segons les indicacions del tutor. La formació i activitats del metge en formació no han de quedar limitades a l'àmbit nacional. La participació i assistència a cursos, programes de formació especialitzada i congressos internacionals és aconsellable que formi part del període formatiu per tal d'establir una visió ampla de l'especialitat que permeti el seu.

ROTACIONS

Rotació per Dispensari de dermatologia general propi del resident (5 mesos):

Aquesta rotació es realitza 3 dies per setmana a l'hospital i un dia per setmana a l'ambulatori

Objectius.

Realitzar una correcta de l'anamnesi general i orientada a patologia cutània

Realitzar exploració bàsica i específica de la patologia cutània.

Adquirir el maneig dels mètodes diagnòstics, exploracions complementàries i mesures terapèutiques.

Adquirir el coneixement de la utilitat, indicacions, interpretació i limitacions de les proves diagnòstiques habituals.

Aprendre a redactar informes.

Aplicar correctament els tractaments segons els protocols del Servei.

Saber diagnosticar la patologia atesa.

Coneixements a adquirir.

Confeccionar l'anamnesi i exploració física del malalt orientat a patologia cutània.

Realitzar una exploració de la semiologia dermatològica.

Adquirir el coneixement de tècniques diagnòstiques bàsiques de laboratori de microbiologia, bioquímica i valoració de la seva rendibilitat en el maneig del malalt amb patologia cutània.

Adquirir el coneixement dels tractaments tòpics i dels possibles efectes secundaris.

Adquirir el coneixement de cirurgia dermatològica i tècniques anestèsiques locals.

Habilitats.

Adquirir el maneig clínic i d'exploracions complementàries del malalt amb patologia cutània.

Habilitat en la determinació d'actituds terapèutiques i maneig dels tractaments tòpics.

Realitzar de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple i iniciar-se en la tècnica de les plàsties cutànies i empelts en Cirurgia dermatològica bàsica:

Adquirir l'habilitat per la comunicació amb el pacient i empatia.

Adquirir l'habilitat per organització de la feina del despatx i de l'agenda.

Nivells de responsabilitat.

Atès que és l'últim any de residència, el resident desenvolupa l'assistència global del pacient (nivell 1) tot i que té els adjunts de consultes a l'abast en qualsevol moment per si té dubtes amb algun cas, tant d'orientació diagnòstica com terapèutica (nivell 2).

Rotació per Servei de Dermatologia. Cirurgia dermatològica (5 mesos):

El resident de 4t any realitza cirurgia el 5 primers mesos 1 dia a la setmana. Ho fa juntament, tutoritzant i ensenyant, al resident de primer any.

Objectius.

Ampliar i consolidar dels coneixements de cirurgia dermatològica, mesures d'asèpsia i tècniques anestèsiques locals apresos durant els dos primers anys de residència.

Ensenyar al R1 els coneixements bàsics de la cirurgia dermatològica.

Adquirir facilitat per l'ensenyament de coneixements.

Coneixements a adquirir.

Millorar l'execució de la cirurgia dermatològica bàsica: realització de biòpsia per punch, afaitat, electrocoagulació, crioteràpia, exèresi per fus simple, desplaçament d'empelts, Plàstia en O-Z, Realitzar Plàsties de transposició, Plàstia de Limberg/romboidal, plàstia de Dfourmentel, plàstia bilobulada, plàsties d'avançament, plàstia en H, plàstia en AT, plàstia en estel/illot així com realitzar intervencions complexes en àrees com els llavis, ungles, piràmide nasal i cuir cabellut.

Millorar l'execució de la tècnica d'anestèsia regional.

Conèixer les cures posteriors a la cirurgia realitzada.

Habilitats.

Realitzar correctament els procediments de cirurgia dermatològica bàsica i més complexes, mesures d'asèpsia i les tècniques anestèsiques.

Adquirir l'habilitat de comunicació a pacient i familiars el procediment a realitzar i cures posteriors.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 1-per procediments simples com anestèsia local, biòpsies, fus exèresi.

Nivell 2 per lesions en localitzacions més complicades. En aquesta quiròfan no es programen cirurgies complexes

Rotació per Servei d'Anatomia patològica (7 mesos, tardes):

Aquesta rotació es realitza 3 tardes a la setmana (1 hora aproximadament) durant els 4 anys de la residència.

El servei considera que el coneixement de la Dermatopatologia és essencial per a la formació del Dermatòleg.

Objectius.

Ampliar les bases del coneixement de les mesures diagnòstiques que pot oferir la infraestructura i la tecnologia de laboratori.

Assistir i participar en la sessió setmanal de DERMATOPATOLOGIA a càrrec d'una adjunta del Servei d'Anatomia Patològica

Ésser capaç de fer un diagnòstic més acurat de les patologies.

Coneixements a adquirir.

Ampliar el coneixement de les tècniques histopatològiques i immunopatològiques bàsiques aplicades a l'estudi de les mostres de biòpsies cutànies de malalts dermatològics.

Adquirir Tècniques immunohistoquímiques en Dermatopatologia bàsica i avançada. Conèixer les lesions elementals histològiques (patrons inflamatoris, lesions pigmentades, etc.) i patrons histològics per fer una descripció detallada de la biòpsia, un diagnòstic diferencial i diagnosticar les patologies més freqüents.

Habilitats.

Millorar la capacitat d'establir una correlació clínicopatològica i familiaritzar-se en les característiques morfològiques microscòpiques de les diferents dermatosis inflamàtores i tumorals.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 3: el coneixement de l'Anatomia Patològica és important per poder desenvolupar de manera correcta l'especialitat, però en ser una altra especialitat, la responsabilitat sempre serà Nivell 3.

Rotació per gabinet de làser (2 mesos):

Els dos mesos el resident rota amb un adjunt en el gabinet de làser (CO₂ i Làser vascular) dos dies a la setmana.

Objectius

Familiaritzar-se amb les tècniques de làser CO₂ i Làser de colorant polsat i NdYAG

Conèixer les indicacions no estètiques del làsers en dermatologia

Coneixements a adquirir.

Adquirir els coneixements necessaris per al maneig dels diferents làsers i mesures de protecció

Conèixer les indicacions i contraindicacions del làser

Conèixer els efectes secundaris i possibles complicacions del seu ús.

Habilitats.

Saber diagnosticar pacients amb patologies susceptibles de ser tractades amb làser
Conèixer les indicacions pels diferents tipus de làser
Utilitzar el material correctament
Saber les cures i maneig posttractament en funció dels diferents làsers.

Nivell responsabilitat

Nivell 3 : al principi per a tenir coneixement de la tècnica

Nivell 2: amb algunes actuacions com vaporitzar lesions, i tractament d'angiomes plans en localitzacions no compromeses.

Rotació per Servei de Dermatologia pediàtrica de l'Hospital Sant Joan de Déu (2 mesos):

Els dos mesos el resident rota amb els adjunts de l'hospital de Sant Joan de Déu.

Objectius.

Consolidar el maneig de les patologies dermatològiques pediàtriques més freqüents ja vistes durant els anys de Dermatologia general.

Iniciar-se en les patologies dermatològiques pediàtriques poc freqüents i les que necessiten una actuació immediata.

Coneixements a adquirir.

Conèixer les malalties dermatològiques pediàtriques més freqüents i el seu maneig (exploracions complementàries, tractament, seguiment).

Conèixer els signes d'alarma cutanis que motivarien exploracions complementàries per descartar afectació sistèmica.

Conèixer els aspectes legals en el tracte del pacient pediàtric i adolescent.

Habilitats.

Adquirir l'habilitat de comunicar-se amb el pacient pediàtric i amb els seus pares o tutors.

Fer una exploració dermatològica adequada al pacient pediàtric.

Nivells de responsabilitat.

Nivell 2 per fer història clínica i exploració dels pacients pediàtrics

Nivell 3, per confirmar diagnòstic i decidir proves complementàries, tractament i seguiment

Rotació lliure (2 mesos):

El resident pot escollir el servei que més convenient li sigui per rotar, amb l'objectiu d'ampliar els coneixements i completar la formació en el camp que desitgi.

Interconsultes de pacients hospitalitzats en altres serveis (7 mesos excepte rotacions externes)

Tots els residents realitzen cada tarda les interconsultes rebudes pel servei de Dermatologia de pacients ingressats en altres Serveis, tant de l'Hospital de Bellvitge com de l'Institut Català d'Oncologia (Hospital Duran i Reynals). La supervisió es realitza a càrrec dels adjunts responsables segons el dia de la setmana.

Objectius.

Familiaritzar-se amb l'estructura i organització de les diferents unitats d'hospitalització de l'Hospital de Bellvitge i de l'Hospital Duran i Reynals.

Ésser capaç de correlacionar en la majoria de casos, la patologia sistèmica del pacient o el tractament introduït amb les lesions cutànies que presenta i establir un tractament adequat.

Detectar patologia cutània indicativa d'afectació sistèmica.

Coneixements a adquirir

Conèixer les lesions cutànies que es poden presentar en el curs d'una malaltia sistèmica o tractament i el seu maneig.

Conèixer la malaltia sistèmica que s'ha de sospitar davant de determinades lesions cutànies.

Conèixer els diversos tractaments disponibles per cada patologia a l'hospital, els seus efectes secundaris i les possibles contraindicacions.

Habilitats.

Fer una visita hospitalària amb anamnesi i exploració física adequades a les lesions cutànies i patologia de base del pacient.

Relacionar, quan s'escaigui, les lesions cutànies amb la malaltia o tractament rebut pel pacient.

Participar en l'elecció del tractament més adequat.

Sol·licitar les proves complementàries adequades i fer-ne una correcta interpretació.

Nivell de responsabilitat

Atès que es tracta de els últims anys de residència, pràcticament totes les actuacions han de ser d'un nivell de responsabilitat 1 (maneig global del pacient des del diagnòstic fins a la decisió terapèutica i, si cal, seguiment.); encara que puntualment hagi de consultar aspectes concrets d'un pacient a l'adjunt, sempre que tingui dubtes. (Nivell 2)

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A REALITZAR (R4):

Cursos obligatoris:

- No hi ha cursos obligatoris.

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Sessions bibliogràfiques del servei.
- Sessions que hagi de presentar durant la rotació a l'hospital Sant Joan de Déu i durant la rotació lliure.

Assistència a Jornades Cursos / Congressos:

- Reunió mensual de la Societat Catalana de Dermatologia.
- Cursos de dermatopatologia.
- Congrés nacional de Dermatologia.
- Cursos de dermatologia general.
- Curs internacional de Leprologia.

Participació en jornades / Congressos:

- Congrés nacional de Dermatologia.
- Jornada Catalana de Dermatologia.

Publicacions:

- Publicació d'articles, tant amb algun dels adjunts així com ell sol.

Participació docència pregrau / postgrau:

- Docència de residents més petits i docència de pregrau.

SESSIONS:

Assistència a sessions:

SESSIONS DEL SERVEI:

- Sessió clínica. Dilluns 8:30-9:30 h.
- Sessió anatomia patològica. Dimarts 13:15-14:15 h.
- Sessió monogràfica. Dijous de 13:30 a 14:30 h.
-

SESSIONS GENERALS DE L'HOSPITAL:

- Sessions generals de l'hospital cada 15 dies

SESSIONS DE L'ACADÈMIA CATALANA DE DERMATOLOGIA: últim dijous de cada mes.

- Presentació de casos per part dels residents, i sessions monogràfiques per part d'experts.

Presentació de sessions:

- Sessions monogràfiques i/o bibliogràfiques els dijous
- Sessió clínica. Dilluns 8:30-9:30 h Presenta casos en els que ha participat
- Sessió anatomia patològica. Dimarts 13:15-14:15 h. Presenta casos en els quals ha participat

ESTRUCTURA DE LAS GUARDIAS TRONCALES DE PRESENCIA FÍSICA DE LOS FACULTATIVOS RESIDENTES EN LAS GUARDIAS TRONCALES DE PRESENCIA FÍSICA (Módulo Troncal)

INTRODUCCIÓN

La actividad urgente realizada por los facultativos residentes representa uno de los pilares fundamentales durante la etapa formativa. Es por ello que debe estar perfectamente estructurada y planificada, de manera que pueda extraerse el máximo provecho durante el periodo de residencia.

La práctica asistencial de carácter urgente requiere la adquisición de los conocimientos y habilidades necesarios para poder realizar diagnósticos rápidos, precisos y seguros, instaurando el tratamiento adecuado en cada situación, y al mismo tiempo identificando de manera precoz la patología grave, que requiere una respuesta inmediata.

La adquisición de los conocimientos y habilidades debe realizarse de manera progresiva en base a unos objetivos docentes predeterminados.

La responsabilidad del médico se encuentra directamente vinculada con la toma de decisiones. La actuación de los facultativos residentes resulta una práctica tutelada y programada y, por tanto, la asunción de responsabilidad debe ir vinculada a la progresiva adquisición de conocimientos y habilidades, de tal manera que el grado de supervisión puede y debe reducirse conforme avanza el proceso formativo, adquiriendo progresivamente mayor nivel de autonomía y responsabilidad.

En febrero de 2008 se publicó el Real Decreto (RD) 183/2008, por el que se determinan y clasifican las especialidades en Ciencias de la Salud y se desarrollan determinados aspectos del sistema de formación sanitaria especializada. De manera específica, en el capítulo V, se establece el “Deber general de supervisión y responsabilidad progresiva del residente”, desarrollando en los artículos 14 y 15 el “Deber general de supervisión” y “La responsabilidad progresiva del residente”, respectivamente.

En base a lo establecido en el punto 5 del artículo 15, la Comisión de Docencia del HUB se propuso elaborar los protocolos de supervisión y actuación de los facultativos residentes en un área asistencial de especial interés como es la actividad realizada durante la actuación urgente y especializada.

ESTRUCTURACIÓN DE LA DOCENCIA DURANTE LA ASISTENCIA DOCENTE Y ESPECIALIZADA EN EL HOSPITAL UNIVERSITARIO DE BELLVITGE

La Comisión de Docencia, durante el primer trimestre de 2008, se reunió con las cuarenta unidades docentes del Hospital, para exponer el desarrollo del mencionado RD, fundamentalmente los aspectos docentes de los facultativos residentes durante la asistencia urgente y especializada.

En las reuniones se consensuaron todos los puntos tratados con los jefes de servicio, los tutores docentes y los representantes de los residentes de todas las unidades docentes acreditadas.

En base a los acuerdos a los que se llegó, la Comisión de Docencia elaboró un documento que fue presentado y aprobado por la Dirección Médica con fecha 4 de marzo de 2008.

Los puntos tratados y aceptados por todos fueron:

1. Desde el mes de octubre, la ubicación de los facultativos residentes en las guardias será en las diferentes áreas del Servicio de Urgencias para todas las especialidades, centrando allí físicamente su ubicación.
2. Distribución de los facultativos residentes en dos grandes grupos o “pools”:
 - a) *Pool* de facultativos residentes de primer año (R1) y/o segundo año (R2) que realizarán guardias troncales, distribuidos en Medicina o/y Cirugía.

- b) *Pool* de médicos residentes de especialidad, distribuidos en dos grandes grupos: uno médico ubicado en las áreas de atención a pacientes con patologías médicas y otro quirúrgico, ubicado en las áreas de atención a los pacientes quirúrgicos y traumáticos.
3. Organización de los *pools* manteniendo grupos estables de residentes, a fin de facilitar la distribución e interrelación de los facultativos residentes.
4. De acuerdo con la opinión de todos los tutores docentes, las guardias troncales los facultativos residentes de especialidades quirúrgicas las realizarán durante el primer año de residencia, en tanto que los de las especialidades médicas mantendrán las guardias troncales durante los dos primeros años de residencia.
5. A partir de segundo año los residentes de especialidades quirúrgicas y de tercer año los facultativos de especialidades médicas, realizarán guardias de su propia especialidad.
6. Distribuir las guardias en los diferentes niveles de asistencia de manera equitativa (50 %), realizando el mismo número en el Nivel I (que en nuestro hospital es donde se atienden en primera instancia los pacientes y se valora su gravedad) y en el Nivel II (en el que se atienden los pacientes más graves o complejos, que precisan observación, hasta que se resuelve su problema o se decide su ingreso). Ello permitirá poder realizar una buena docencia en dos niveles diferentes de atención, lo que redundará en beneficio de los residentes ya que podrán atender a los pacientes en las diferentes fases evolutivas de su enfermedad.
7. Mantener la rotación que todos los residentes de primer año realizan por el Servicio de Urgencias durante 1-2 meses por las mañanas, como parte de su formación.
8. Establecimiento de los niveles de responsabilidad con criterios unificados para todas las unidades docentes, tal y como se exponen en la tabla 1.

ESTRUCTURA DE LAS GUARDIAS

Los facultativos residentes, durante la realización de las guardias troncales se hallan ubicados en las diferentes áreas del Servicio de Urgencias, estando en todo momento supervisados por los médicos adjuntos del Servicio de Urgencias y los diferentes facultativos especialistas a los que pueden consultar en función de la patología del paciente.

OBJETIVOS DOCENTES DURANTE EL PRIMER AÑO DE RESIDENCIA

El principal objetivo del primer año de residencia es el de iniciarse en la práctica asistencial de carácter urgente. Especialmente deberán adquirirse los conocimientos para poder identificar la patología grave, que requiere una respuesta inmediata.

En su actuación en el Servicio de Urgencias el facultativo residente complementará las habilidades y competencias conseguidas en las diferentes rotaciones clínicas, relacionadas con la realización de anamnesis y exploración física, la utilización

racional y la interpretación de las exploraciones complementarias, y en la práctica de las técnicas diagnósticas más habituales.

De forma progresiva desarrollará competencias y habilidades en el trato con el paciente, con los familiares y con los compañeros (*Staff*, residentes y personal de enfermería). Será conveniente que empiece a interiorizar el concepto de *truncalidad*.

En concreto, los principales objetivos durante este período serán:

- Realizar la entrevista clínica y conseguir una buena valoración global del paciente. Sistematización por órganos. Identificación clara del motivo actual de consulta y desarrollo de la enfermedad actual. Reconocimiento de los antecedentes familiares. Relato escrito de los datos obtenidos. Redacción de cursos clínicos y de la epicrisis.
- Técnicas y fases de la exploración por aparatos y sistemas.
- Importancia del hemograma, de la bioquímica general (función renal y hepática) y de los análisis de orina.
- Utilización clínica de la radiología simple de tórax. Proyecciones. Lectura ordenada. Signos fundamentales. Patrones radiológicos. Identificación de la patología intersticial, alveolar y pleural.
- Utilización clínica de la radiología simple de abdomen. Proyecciones. Lectura ordenada. Signos fundamentales. Patrones radiológicos. Identificación de la patología pancreática, hepática, intestinal y renal.
- Utilización clínica del ECG. Lectura ordenada. Signos fundamentales. Identificación de las arritmias, de las hipertrofias y de la cardiopatía isquémica.
- Iniciarse en la realización de las punciones arteriales y venosas, toracocentesis, paracentesis, punciones lumbares y artrocentesis.

Objetivos que debe alcanzar durante el primer año

Módulos B (Atención inicial al paciente de urgencias):

- Realización correcta de anamnesis
- Exploración básica y específica de la patología aguda y urgente
- Manejo de los métodos diagnósticos, exploraciones complementarias y medidas terapéuticas
- Manejo del paciente y su familia en Urgencias
- Redacción de informes

Módulo D Medicina (Pacientes que precisan una atención más prolongada en Urgencias):

- Manejo de la fase aguda de la insuficiencia cardiaca

- Manejo de las descompensaciones agudas de los pacientes con patologías respiratorias
- Manejo de las descompensaciones de los pacientes diabéticos
- Orientación de las patologías neurológicas
- Orientación de la insuficiencia renal

Módulo C Cirugía (Pacientes afectos de patología quirúrgica y traumatológica)

- Indicar el tratamiento médico y colaborar en la indicación quirúrgica adecuada, bajo la supervisión del residente mayor o del adjunto.
- Realizar técnicas de anestesia local.
- Realizar técnicas asépticas y antisépticas en el quirófano.
- Preparación del campo operatorio.
- Desbridamiento de abscesos de partes blandas y tratamiento de las heridas inciso-contusas
- Asistir en el Quirófano de Urgencias, como primer ayudante, en cirugías menores y como segundo ayudante, si así se requiere en cirugías urgentes mayores.
- Aplicar correctamente los tratamientos antibióticos según protocolos del centro.

Habilidades

- Realización de la historia clínica
- Elaboración de un informe de Urgencias
- Conocimientos básicos de la vía aérea
- Reanimación cardiaca básica
- Conocimiento y utilización de monitores
- Iniciarse en la realización de: punción lumbar, paracentesis, toracocentesis.